

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАННИЙ НАСКОПИС

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.:
„ПРАВДА“
Львів, вул. Кльоновича
ч. 8. II. пов.
Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 12 зол.
Піврічно 6 зол.
Чвертьрічно 3 зол.
Місячно 1 зол.
За кордоном: Річно 2 ам.
дол. або їх рівновартість.
Пощин. число коштує 20 сот.

НОВИЙ ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ ПРЕМ'ЄРОМ.

В понеділок вечером з доручення през. Мосціцького утворив марш. Пілсудський новий уряд Польщі. В склад уряду увійшли всі бувші міністри уряду Славка, крім цього на виразне домагання марш. Пілсудського втілено в склад уряду його постійного співробітника полк. Бека, в характері віцепрем'єра. Новий уряд запряжено і він почав від вівірка урядувати. З прем'єрства Пілсудського вдоволені в Польщі тільки пілсудчики, бо вони сподіються, що новий прем'єр розв'яже сойм і проголосить нові вибори. Противники Пілсудського кажуть, що він нічого в справі кризи зробити не зможе, бо прецінь і Славек був з його табору і теж хотів поправляти ситуацію в Польщі — а не вдався.

НАИДЕНО НОВІ КАТАКОМБИ

Ще перед двома роками натрапили робітники, що працювали на цвинтарі Кампо Верано в Римі, на вхід до підземних катакомб. Тепер ці катакомби розсліджено, це новий коритар, що вів давніше до катедри св. Агапита. В коритарі знаходиться багато високих на 5 м. каплиць, в яких знаходиться по 5—8 домовин християнських мучеників. Домовини ці походять з 3. віку по Хр. В них найдено багато цікавих старовинних предметів, образів, різьб, фігурок святих тощо.

УГОРЩИНА ОБНИЗИЛА ПОДАТКИ

Внаслідок посухи понесло угорське рільництво страти. Тому то правительством признало рільникам податкові полегші.

КРЕДИТИ ДЛЯ РІЛЬНИЦТВА

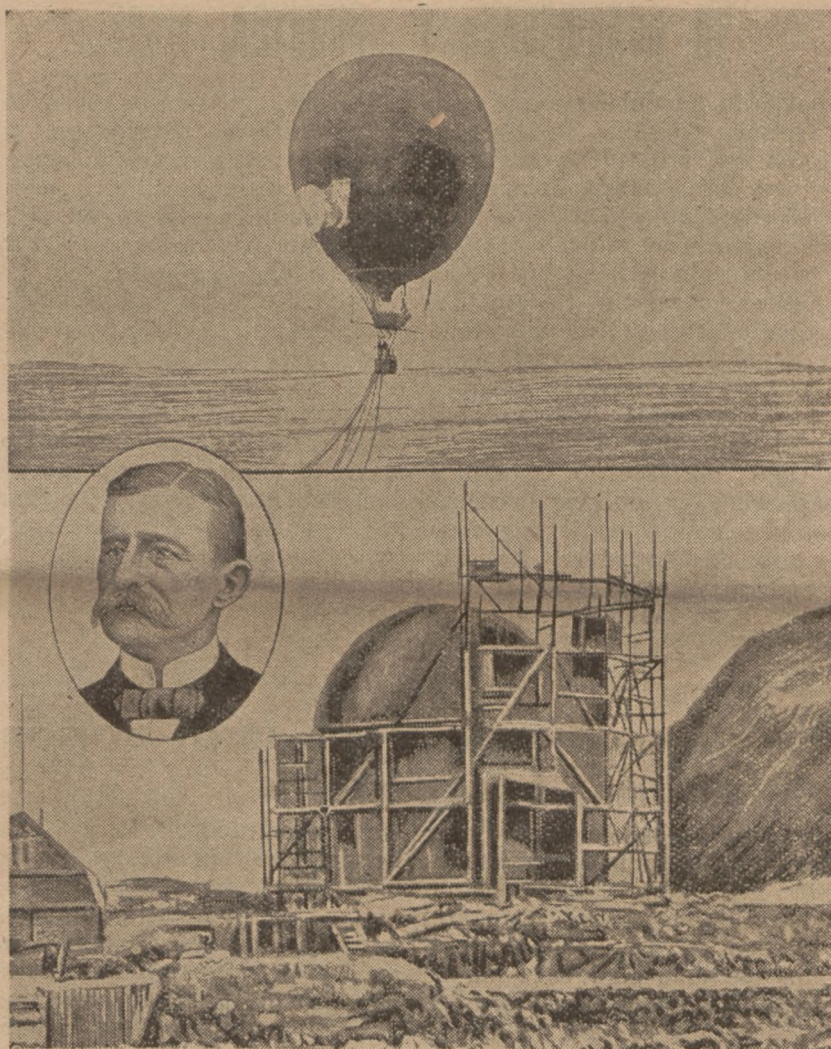
Банк польський призначив на засівні кредити для рільництва 31 міль. зол. З того пропадає для великих дідичівських посілостей 27 мільонів і для дрібного рільництва 4 мільони. Але хто з них що дістане?

ФРАНЦУСЬКИЙ СТРАИК ЗЛІКВІДОВАНИЙ

Робітники промислу метарлюгічного і текстильного ухвалили закінчити штрайк і вернути до праці. Комуністичні робітники (металюргічні) рішили продовжувати штрайк. Число штрайкарів виносить тепер лиш 2.000 робітників. Всі промислові заведення розпочали працю.

Найшли тіло геройського подорожника

що згинув тому 33 літ.

Норвеська наукова виправа найшла в полісі землі Франц Йосифа тіла шведського інжиніра Андре та його товаришів. Інжинір Андре й товариші старалися перед 33 роками перелетіти бальоном над північним бігуном. У 1897 р. вилетів інж. Андре бальоном „Ернен“ (Oernen) з Шпіцбергену в напрямі бігуна й від цього часу пропав за ним всякий слід. Щойно тепер найшли його тіло й тіла його товаришів. Тіла вкри-

вала товста верства леду й вони добре збережені. Найшли також записник Андре'а зівсім читкий. Зі записки зясують тайни підбігунової трагедії.

На образку бачимо в горі бальон „Ернен“ в хвилі, як піднімається до лету в підбігунову подорож у 1897 р. На долішньому образку бачимо, як наповняють бальон газом на Шпіцбергені. В овалі (з боку) портрет інжиніра Андре.

—o—

40 УЧИТЕЛІВ АРЕШТУВАЛО

Г. П. У.

В полоцькій, межиріцькій і борисівській окрузі на рад. Білорусі арештувало ГПУ 40 народних учителів, закидаючи їм контрреволюцію. Арештованих перевезено до тюрми в Мінську.

КИТАЙСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ

В останніх китайських заворушеннях страшно потерпіли католицькі місії. Богато китайських католиків повбивано, вбито також двох еспанських католицьких місіонерів. Крім того пропав безвісти італійський місіонер о. Баім.

АПОСТОЛЬСКА СТОЛИЦЯ НЕ МІШАЄТЬСЯ ДО ПОЛІТИКИ

Головний представник агенції Гаваса в Італії звернувся до секретаріату стану в Ватикані з запитом, чи то правда, що новий курс ватиканської політики підпомагає поворот Габсбургів на мадярський трон, про що так завзято пишуть деякі ліберальні часописи. У відповідь на це питання надіслав секретаріату стану таке письмо представникові Гаваса: Апостольська Столиця не займається зовсім чисто політичними

питаннями, а справа повороту Габсбургів є якраз зовсім політичною справою. З того виходять само собою належні висновки. Крім цього позаурядово заявлено згаданому представникові, що кожний інтервенційний дипломатичний акт апостольської столиці на міжнародному полі спричинює тільки й виключно конечність оборони релігійних інтересів.

—o—

Чи большевики є „приятелі мира“

Хто знає большевицькі методи пропаганди й агітації, той знає теж, що одним з засобів тої агітації є клепання і крик на цілий світ, мовляв, большевики є приятелі мира, хочуть мира а буржуазія світа підготовляє війну і є основою всякого мілітаризму.

Як виглядає у практиці та большевицька миролюбивість, про те найкраще свідчить останній большевицький закон про загально-військову службу на просторі радсоюзу, затверджений два тижні тому радою наркомів.

Закон цей підтягає до служби в армії ціле населення. В ньому ясно сказано, що кожний селянин, який хоче працювати на рилі та користати з права працюючої кляси, мусить відбути військову службу, а вже щонайменше дволітній курс військової підготовки. Цю

підготовку переводитимуть окремі, в тій цілі засновані організації, сіткою яких покрито увесь простір держави. Військову підготовку перейти мають не тільки муштини але й жінки й дівчата, не згадуючи вже про учеників нищих і вищих радянських шкіл.

М. і сей новий закон примушує теж служити у війську „буржуазію“ з Большевії, яка досі мала той „привілей“, що її до армії не допускали. Відносно „буржуазії“ є в законі така клявзуля: „Буржуазія на просторі радсоюзу не існує, її знищила влада робітників і селян. Втілення до армії людей, що походять з давньої буржуазії, не є для пролетаріату небезпечне“.

Хто повірить тепер в миролюбність большевиків!

—o—

Ромуни хочуть коронації короля і королеви

Зі всіх політичних питань, яких розвязки дожидає нетерпляче громадянство Румунії, найважливіше питання це коронація короля Карла і його дружини, королеви Єлени, на румунських королів. Коронація ця мала відбутися під кінець вересня, а найдалше 5 жовтня ц. р. Тепер пересунено її аж на весну 1931 р. Причини пересунення належить шукати в тому, що всі румунські партії й цілий нарід хочуть, щоби король Карло коронувався зі своєю жінкою Єленою, з якою свого часу взяв був розвід. Але до цього щось іде важко. Правда, роз-

від з правничого боку уневажнено (з церковного він ніколи не був затверджений), завдяки королеві-вдові Марії Карло як будто погодився вже з колишньою своєю дружиною, але ось несподівано знов прийшло поміж ними до незгоди і королева Єлена виїхала з Сінаї, де досі з мужем перебувала. Король Карло найрадше сам коронувався алеж прем'єр Манію загрозив йому, що тоді подається з урядом до димісії. І ось тепер до кор. Єлени вислали королеву вдову Марію, щоби намовила її вернути та погодитися з Карлом.

До чого довів большевизм

Яка страшна біда панує на Україні видно з листів, що звідтам час до часу приходять. По великодних святах дістав один з наших читачів лист, у котрім пишуть: Питаєте, які мали ми свята се-го року. Не було ні кусника мяса. Сьогодні не їли обіду. Чорного хліба не вистарчас, бо „пайку“ мало для нас троє. Чорний хліб по 17 коп. за фунт (1 кг. 85 сот.). Цукру нема. Ми злі на вас буржуїв, що всього маєте досить“. По тім листі вислав наш читач тим бідним 5 кг. пакунок де було 1 кг муки, 1 каші 1 цукру і 2 кг інших круп всього за 9 злотих. Почта коштувала 6 зл. 66 сот. почта не йде просто, але аж через Латвію. Пакунок дійшов. Але все було змішане, якби хтось навмисно се зробив. До того казали адресатові заплатити 10 рублів і 25 коп. цла — то є 22 зл. і 50 с. Значить, товар поспутий, бо все, цукор, риж, крупи і мука змішані не до вжитку, а до того здерли 10 р. Так безсовісно поводяться з людьми, що з голоду гинуть і ще з них днуть послідню копійку. Ось докази „пролетарського порядку і ладу“ мнимо селянсько-робітничої влади. Волосся стає на голові дубом, як там знущаються над бідним народом. Не дивно, що люди пишуть тепер звідти: Не посылайте нам нічого, бо так буде для нас ліпше.

При большевицькій влади стоять не люди але кати, які завзялися виморити своїх горожан. Ані у себе нічого не дозволяють купити, бо весь майже хліб і цукор вивозять до Італії й до Німеччини, ані не дають людям пашпортів на виїзд з того пекла. Дивно, що такі нібито культурні держави, як Італія і Німеччина мають серце брати від большевиків хліб і цукор за півдармо, хоч знають, що там населення постійно голодує. Турки куди шляхотніші, бо коли минулого року большевики з Одесси висилали цілими великими скринями макарон до Туреччини, то один з робітників у пристані в Одесі вложив на спід скрині під макарон лист, де так писав: „В імя людскости просимо Вас, Турки, не відбирайте від нас і від наших дітей тої одробини муки і макарону. Держава наша силою від нас відбирає послідне зерно хліба, виробляє макарон і висилає до вас, а ми з голоду пухнемо“. Як в Константинополі дістали цей макарон і такий лист, звернули ті скрині з товаром назад до Одесси. Зате большевики поарештували портових робітників, щось коло 50 душ. З листа, який необережно звернули їм Турки в оригіналі, дійшли, хто його писав й що з ним сталося, не знати. А макарону таки не дозволили продати своїм людям на Україні, навіть за ліпшу ціну, але вислали його до Італії, до Німеччини, до Персії по низшій ціні. Те саме діється з цукром. На Україні нема цукру, хіба на лікарство і платиться по 24 коп., а за границею той сам цукор (пісок) продають совіти по 7 копійок! Але зате у статистичних звітах про свою торгівлю пишуть: „Наш експорт союзу за границю піднісся на 150% довоєнного виробництва“. Те саме

Кілько людей і який податок платять в Польщі?

Урядові обрахунки міністерства скарбу за 1929 рік виявляють, що поміж податкових платників є найбільш тих що платять оборотовий податок: 574.412 осіб. Вони вплатили в 1929 р. 365.565.185 зол. податку, з того числа тільки 21.549 платників вело торговельні книги і вони творили 5% платників; 95% їх платило податок на основі оцінки скарбової влади. Крім цього промисл і торгівля викупили 403.358 торговель-

них свідоцтв, 171.505 промислових свідоцтв, 6.715 свідоцтв на ведення проми слових фахів і 75 свідоцтв на ведення ярмаркової торгівлі.

Платників торговельного податку було в 1929 р. 570.675; вони вплатили до скарбу 250 міл. зол. Податок від заробітних платень платило, крім державних службовиків, 376.725 умових робітників, що вплатили загально 48 міл. зол.

—o—

з продуктами мучними, з яйцями, мясом, все як не перевисшає то певно дорівнує довоєнному вивозові, — хоч в СРСР — тепер хронічні неврожаї, то ізза посухи то ізза лихого оброблення землі, — то жучка, що зїдає збори хліба. Що тих „пролетарів“ обходить, що нарід голодує! Аби торговля з заграцією йшла, а з нею агітація за комунізмом... Голод в селі? „Ето єрунда! Дайшо торговлю!“ Приватну торговлю знесено; жиди трохи поплакали, але скоро кинулися до державної торгівлі і що найменше 500 тисяч жидів занятих як агенти сов. торгівлі хліба, яєць, мяса, шкіри, сала, шерсти, вовни, цукру, дробу, нафти і т. д. А кілька їх при заграничних торгпредах! В одній Англії є тепер більше як 800 сов. чиновників при самій торгівлі, а кілька їх всіх по світі. Нема закутка землі, де не булоб совітської торгівлі. Поминаю європейські держави, але вона є і в Геджасі і в Джемені і в Єгипті і на Мадагаскарі і на Цейлоні і по цілій Америці і в республіках і в монархіях, навіть фашистських — таких як Італія Муссолінія. Большевики ругають і лають капіталістів, буржуазію, але самі всюди де можуть збирають гроші. Не цурають ся навіть королів, хоч у себе називають їх „твердолобими кровопийцями“ і „вампірами“. Большевики вже завоювали світ, не війною але агітацією, під покришкою дипломатії й торгівлі. І господарують по всіх краях як у себе дома! Хто їм небезпечний, того спрятають зпід носа самих властей. Ще й сміються з нездарности буржуїв. І мають чоґо. Такого упадку авторитету влади в культурних державах, до якого довів большевизм, ще не було.

Уступлення кабінету полк. Славка

В суботу зовсім несподівано наступила криза в Польщі. Полковник Валерій Славек подався враз із цілим урядом до димісії, а президент держави димісію прийняв і поручив марш. Пілсудському утворення правительства. Марш. Пілсудський прийняв місію з застереженням дати рішучу відповідь у понеділок. Димісія була тимбільше несподівана, що наступила перший раз в житті Польщі підчас ферій. Прем'єр мотивує уступлення тим, що „він перемучився і не може рівночасно виконувати обов'язків голови правительства і голови партії ББ“. Але ці причини не зовсім оправдують уступлення, бо приймаючи місію утворення уряду він знав наперед, що його обов'язки будуть подвійні і мусів з тим вже задалегідь числитися.

Димісія тимбільше несподівана, що урядови не грозило в найближшій майбутности скликання сойму, де моглиб йому винести заяву недовіря (а що до цього моглоб прийти то більш ніж певне!). Причин уступлення дошуковують у сьгоднішній господарській кризі, з якою полк. Славек не вмів собі порадити а щоб її поправити то, як кажуть, треба поступати дуже радикально. Видно, що полк. Славек не мав до того радикального поступовання досить відваги. Більш відважним показується марш. Пілсудський. Те, що місію утворення кабінету поручено марш. Пілсудському доказує, що президент застосувався до вислову марш. Пілсудського ще в марті,

коли то він заявив, що лиш тому не може утворити уряду, бо співжиття зі соймом майже неможливе. Та, додав він, колиб всі інші спроби не вдалися, він віддає себе до розпорядимости президента республіки. Які ці спроби мали бути і в чім завів полк. Славек покладені на нього надії, невідомо. Одно відоме, що марш. Пілсудський і не думав числитися з Соймом, бо головною умовою при творенні уряду це порозуміння зі всіма дотеперішними міністрами, яких він і не думав змінити т.зн. що не уступить перед опозицією ані на пядь. Опріч того заявив, що до кабінету покличе як міністра без теки полк. Бека дотеперішнього шефа своєї канцелярії. Полк. Бек бувби заступником голови ради міністрів, як оноді був проф. Бартель, і правивби в імені і з „розрішення“ марш. Пілсудського. Найправдоподібніше те, що сойм буде розв'язаний і будуть розписані нові вибори. Важним ще моментом є вислів марш. Пілсудського а саме, що при порозумінні з міністрами хоче ще спеціально порозумітися з дотеперішнім мін. скарбу. Виходилоб з того, що марш. Пілсудський, як голова уряду задумує підняти якісь поважні спроби для ліквідації або щонайменше до деякого обмеження сучасної господарської кризи в Польщі. Чи це йому удасться, оскільки взагалі він рішиться стати на чолі уряду, покаже найближша майбутність.

—o—

АФРИДИ ВІДНОВЛЯЮТЬ АКЦІЮ

АТЕ доносить, що Африди не успокоїлися, а навпаки починають повстанчу акцію відновлювати. В спілці з Афридами приступили до воєнної акції союзні з ними племена. Місто Ванан zagrożене.

ЯПОНСЬКИЙ ЛЕТ

БЕРЛІН — ТОКІО

З летунської площі Темпельгоф біля Берліна піднявся на спортивім літаку японський летун іошіґара. Він везе з собою письмо нім. мін. комунікації до японськ. міністерства комунікації, в якому підчеркнено добрі відносини між японським і нім. повітреплавством. Біля Смоленська заскочила летуна ніч і він мусів опуститися на землю. На другий день ранком відлетів іошіґара в напрямі Москви.

ВІНА В КИТАЮ

З Пекіну доносять, що націоналістичний генерал Чанг-Кай-Шек підготвує нову офензиву проти комуністичних військ і збирає військо та стріливо. М. і. з Нанкіну привезено на фронт 8 тисяч тон стрілен (800 вагонів або 16 поїздів по 50 ваг.).

ДОГОВІР МІЖ АНГЛІЄЮ Й ІРАКОМ

Між Англією й Іраком заключено договір, на основі якого англійський уряд одержав спеціальні привилеї на залізницях Іраку а також в одинокім порті Басра, що лежить біля гирла рік Евфрату і Тигру. Перед кількома днями заключила Англія договір з королем Іраку, в якому урегульовано всі фінансові питання. Ці два договори мають велике політичне значіння, бо це означає, що Англія скріпила свої впливи в державі, що займає центральне становище між Персією, Туреччиною й арабськими державами.

АНГЛІЄЦЬ ЗА РЕВІЗІЄЮ ПЛЯНУ ЮНГА

З приводу господарської конференції, що відбулася недавно в Ітаці, президент Рільнічо-економічного Т-ва Великої Британії Асбі заявив в інтерв'ю, що для розв'язання міжнародної господарської кризи треба в першу чергу перевести ревізію пляну Юнга. Відтак необхідно, щоб Америка зменшила свої жадання супроти аліантів — довжників. Запад пляну Юнга наступить — на його думку — в 1932 або найпізніше в 1933 р.

КРИЗА БАВАРСЬКОГО УРЯДУ

Баварський уряд Гельда подався до димісії з тої причини, що ляндтаґ (парламент краю) відкинув 68 голосами проти 58 проєкти нових податків, вироблені урядом.

ДАНЦІГ ОДЕРЖАВ БУДІ- ВЕЛЬНУ ПОЗИЧКУ

Мимо сильної акції, щоби не допустити до уділення позички, група англійських капіталістів признала Данціґови позичку на будівельні цілі в висоті 50 мільйонів гульденів.

ПЕРЕД ЗАСІДАННЯМ РАДИ С. Н.

З Женеві повідомляють, що між головою Ради Союзу Народів, а прочими членами ведуться переговори, щоби відкриття засідання пересунути з 5 на 8 вересня. На вересневе 11-те засідання С. Н. вишле Франція делегацію з 14 осіб в такім складі: Мін. закорд. справ Бріан, міністер праці Ляваль, мін. торговлі Флянден, мін. публ. робіт Перно, віце-мін. господарства А. Франсуа Понсе, віце-мін. сільськ. господ. Серо, віце-мін. фінансів Пеше, і ще двох. З Польщі поїдуть: мін. Залеський, Сокаль, Глівіц, та інші.

—o—

Вимираюча з голоду країна

Голод в китайській провінції Шенсі такий жахливий, що будьякий зв'язок з нею перерваний: населення її полишене само собі і ніхто не знає, що діється в тій області. По вісткам пекінського кореспондента „Бритиш Юнайтед Прес“ населення зменшилося на 3 мільйонів; багато померло голодовою смертю, а ще більш причинився до того рабунок жінок і дітей, яких масово продають бандицькі ватаги в неволю. Ви-

мерли не тільки села але й менші міста. По вулицях бродять шакалі та здичілі пси, що поїдають трупів. Лише в столиці провінції Сіані є ще сяке таке життя, але чим живуть ті кілька тисяч людей, кореспондент не знає: „Це кістяки, обтягнені шкірою, що поїдають вічми м'ясо на ваших костях“.

На образку бачимо місто Ганкав, яке тепер часто згадують часописи, подаючи вісти про міжусобицю в Китаю.

Варшавська рільна конференція

За кілька днів почнуться у Варшаві наради т. зв. варшавської аграрної конференції, у якій візьме участь своїми представниками група сусідніх з Польщею держав, а то: Естонія, Лотва, Литва, Чехословаччина, Мадярщина, Румунія, Югославія й Болгарія та Фінляндія як обсерватор. Держави ці мають разом беручи 80 мільйонів населення а скликати конференцію примусило їх три обставини: 1) сучасна господарська криза, 2) безоглядна політика імпортерських держав і 3) взаємна конкуренція на поза їх границями лежачих ринках. Народи конференції обертатимуться довкола чотирьох головних осей сучасного господарського лихоліття згаданих держав

і матимуть такі напрями: 1) перевірювання білансів торгівлі рільничими продуктами та дослід, якими саме продуктами згадані оержави конкурують зі собою, 2) обдумання способів раціоналізації і централізації експорту рільничих продуктів та міжнародньої акції для припинення взаємної конкуренції рільничими продуктами 3) усунення вивозових премій, як шкідливих загальному вивозу рільничих продуктів і 4) справи спеціальні, у склад яких вийдуть справи ветеринарній та справа найтіснішої взаємної співпраці на міжнародніх ринках у торгівлі продуктами рільництва. Як відомо Литва відмовилася взяти участь у тій конференції.

Правдиві „володарі світа“

Часопис „Нью-Йорк Таймс“ помістив список найбагатших людей Америки. Особи, що їх вичислено в списі, називають дійсними володарями світа, бо в дійсності політики є тільки їх помічниками. В списі, що має 59 прізвищ, нема крім державного секретаря Мельона, а ні одного прізвища з політичних кругів Америки.

На першому місці, як найбагатший чоловік світа, знаходиться „король нафти“ Рокефелер, на другому банкир Морган, на третьому „король самоходів“ Форд.

Четвертий з черги „володар світа“, — це „король алюмінія“ й державний секретар Злучених Держав Беранжер Меллон, а після нього йдуть дальшою чергою: „король стали“ Швейб, фабрикант динаміту Дюпон, „фільмові королі“ Цукер і Варнер, Овен Юнг, „та король преси“ Юрст і Бувер.

Оголошення цієї листи викликало серед Американців певного роду сензацію, бо її уложив визначний фінансист та фаховець, б. американський посол в Берліні Жерар.

Стан господарки в СССР

Большевицька преса останніх місяців має інший тон, як пів року або рік тому. Вона, що правда, містить дальше всякі метрові відозви й заклики, довгі статті про „успіхи й досягнення радянського будівництва“, але поміж всі ті радісні „восклицання“ пробивається щораз виразнішою червоною ниткою другої і властивої сторінки большевицького економічного життя — безплановість, нездібність і незорганізованість, а в парі з тим кульгання цілої господарки. Все те дозволяє виробити собі образ господарки й матеріального життя „по той бік Збруча“, в „раю робітників і селян“.

Правда, наші большевизуючі часописи стараються вмовити в наше громадянство, що на Радянщині нема ніякої біди, а якщо й є якісь „недосягнення“, то вони поодинокі і їх негайно направляють. Такому твердженню однак суперечить сама большевицька преса, з котрої можна перекопатися про стан будівництва в СССР“. Також радіопередачі з Харкова чи Києва, особливо ж та частина, що називається „вісти з радсоюзу“, впевнюють кожного, що зловживання в большевії і т. ін. недостачі це явища масові. І якраз вони характеризують цілість большевицької господарки.

Сучасною Большевією трясє 4 головні „прориви“: лихий вислід жнив, слабке функціонування промислу і гірництва, голод продуктів і харчів і криза монетарної системи. Перейдемо їх по черзі. Лихий вислід жнив має своє джерело в насильно переведеній колективізації. Про сумнівні виследи тої насильної колективізації говорили вже на останній XVI партійній конференції в Москві. Нині більш як коли виследи її свідчать про незадачі „колективів“. Правди природного права власності перечеркують с'ломиць наставлені Ленінами закони. Селянство, в своїй цілості, не взяло участь в жнивах. Воно рішуче вимагало звороту та поділу доспілого на полях колективів збіжжа, а коли цьому домаганню відмовлено, прийшло до нищення збіжжа та недопущення до його збору. У висліді цього жнива принесли всього 57% передбаченого збіжжа, в декотрих районах жнива переведено тільки на 10—17%, а коли додати до цього масові „прориви“ в магазинуванні та доставлюванні збіжжа до міст — то ясно, що сьогорічні жнива навіть на половину не дійшли до передбаченого вислиду. Це знову потягне за собою прикрі наслідки, перш усього зневіру селянства в господарку колективом.

Слабке функціонування промислу і гірництва, друга язва, що точить большевицьку господарку, має своє коріння в тому, що робітник, якому відібрано все й не дано нічого, не дає своєю працею таких вислідів, як до війни, або в других країнах. Робітникові під загрозою розстрілу наказано працювати як машині і не дозволено нічого вимагати поза те, що дають, хоч власне те, що дають не вистарчає навіть на прожиток. На лиху справність большевиць-

кого робітника, який чейже в своєму „робітничому раю“ повиненби краще працювати аніж в „експлуатаційних буржуазних державах“, вказував м.ін. на останньому зїзді компартії Куйбишев. По його словам, робітник в большевії добуває пересічно річно 164 тони вугля, тоді як в Англії 715 тон; в гутництві продукція большевицького робітника виносить 218 тон річно, в Америці 1270 тон, врешті в цукрівництві припадає на одного робітника в „раю“ 164 тони річної продукції, тоді, як у других країнах 110 тон. Очевидно, при того рода продукції як вогнива ланцюха тягнуться дальші наслідки: голод машини, вугля й електрики, неможність заспокоїти свої й заграничні ринки а врешті недостача харчевих фабричних продуктів. До того всього требаб ще почути про те, як ржавіють по заводах тисячі машин, що їх привезено до направи, який процент тільки що вироблених машин є непридатний до вжитку і як перевозять та переховують вироблені продукти — щоби мати повний образ большевицького промислу. Недостачу продуктів і харчів відчуває й село й місто. При того рода господарці, що цілі поїзди яєць, засунені на бічні тори, псуються, що вислане масло й овочі відбувають дорогу, яку можна за день перебути, продовж цілих тижнів і коли тисячі вироблених в Київторгу черевиків понижилися від дощу й сонця на подвірі фабрики, то при того рода господарці мусить доходити до... кілометрових „хвостів“ біля харчевих крамниць і масакри робітників, що домагалися збільшення пайків харчу, в Одесі. На Радянщині витворилося тепер невидане ніде в Європі явище вимінної торгівлі в найпростішій формі: міщух, якому держава не дає харчів, рішив сам звязатися з селянином, що терпить голод на продукти. На селах можна побачити візки, на яких мешканці міст привезли останки своїх меблів та одежі, щоби вимінити їх за харчі. За стару хустку, годинник чи крісло селянин віддає заховану перед поліцією бараболю, городовину, хліб.

Криза монетарної системи, що значилася спадком карбованця до 5% своєї вартости на заграничних біржах, до решти ускладнює господарську кризу Большевії. Ще тому 3—4 місяці можна було в місті одержати харчі, платючи за них потрійну чи почвірну вартість. Сьогодні за паперові червінці нічого не можна дістати, усе ціниться заграничною валютою а як можливо булоб щось одержати за дзвінку срібну монету, то тої монети нема. Взагалі — дрібний гріш на Радянщині рідкість і хоч ГПУ виявляє, що це спекуляція контрреволюціонерів, які поховали мідяки та срібло — то це становище не поправляє.

Отак ще раз і ще раз починає на большевиках мститися господарка, заложена на найбільш суперечних природним і Божим законам основах: на знищенні приватної власности, родини, релігії, на обмеженні свободи праці та змашинізуванні людей, на душенні всякого свобідного пориву людської думки чи слова А внаслідок того большевицький світ чимраз більше наближується до тої пропасти, яку викопав собі сам і до якої повів дорогу.

Безастанна молитва на побоевищі

На славному зі світової війни побоевищі Іні побіля Реймсу вибудовано невеликий монастир — Сестер Цистерсок. Завданням цього чину держати вічну молитовну сторожу на тисячній могилі Німців, Французів, Англіїців і Американців, які в часі світової війни згинули в жаклих боях на цьому побоевищі і яких гроби тепер простягаються довкола монастиря Новий монаший чин має удержуватися з праці рук в полі й городах, монахині є зобовязані до найсуворішої самітности й мовчанки.

На образку бачимо одну з таких спільних могил у Франції, де похоронені жовніри 18 французького корпусу й 13 німецької запасної дивізії.

ЗАБЛУКАНІ МІНИ

На Балтійському морі блукається ще чимало мін із часів світової війни. Ці міни загрожують кораблям, що перепливають тамтуди. Тому Німеччина

взялася перешукувати місця, де у війну заклали міни перед пристаню Шляй-мінде. На образку бачимо, як нищать ці міни, спричинюючи їх вибух.

Трахома

Небезпечна недуга очей

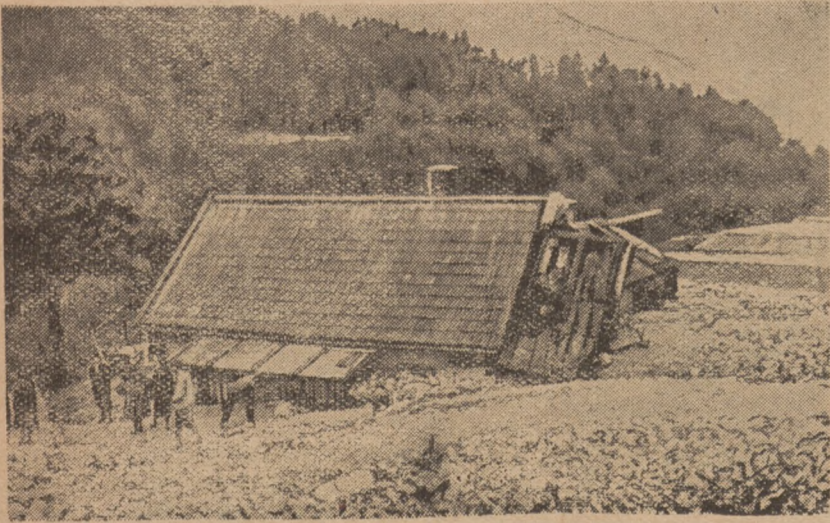
Трахома або офтальмія, є це дуже небезпечне запалення ока. Ця недуга називається ще єгипетське запалення. Трафляється оно в різних видах, не все однаково гостре, але все дуже небезпечне, а ознаки тої недуги менш або більш все однакові.

Починається трихома з того, що хорий має таке вражіння начеб то йому впала в око якась порошинка скалка чи бруд і від того очі печуть і біль все більше дошкулює. Потрохи набирає матерії і після сну повіки злипаються. Ще далі очі стають дуже вражливі на світло і від світла так болять, що хорий мусить носити темні окуляри, або завязувати очі шматинкою, щоби не допускати до них світла. Зі споду повіки стають тверді і наче порепані і через те в оці «ріже» кожний раз, коли кліпнути. Через таке постійне подразнення око червоніє, на ньому робляться болячки, на зіниці твориться нарість і хорий може зовсім осліпнути. Буває, що біль на якийсь час може відхнути й око за гоїться, але коли його добре не лічити, то недуга майже напевно вернеться, але вже в грізнішій формі. Тому в кождім випадку треба трахому лічити і чим ранше зачати лічення, тим ліпше. Часто не можна її зовсім вилічити, але коли заздалегідь взятися до лікування, хорий всетаки виратує собі зір і не стане калікою.

Трахома не є заразлива так, як кір або інфлуенца, але часто хвороба повстає з того, що частинка матерії з хорого ока дістанеться до здорового. Це може дуже легко трафитися там, де люди миються в одній мидниці або втираються тим самим рушником. Де в одній хаті, чи одній родині є такий спільний «родинний» рушник, а здорові живуть разом із хорим і втираються тим «родинним» рушником, там зовсім певно недуга перекинеться з хорих очей на здорові. Дуже легко заражуються діти в школі, де одно від другого раз у раз бере олівець, разом бавляться, беруться за руки, то-що. Після того, як в школах заведено лікарські оглядини, в багатьох містах майже зовсім вдалося викоринити трахому.

Щоби охоронитися перед трахомою, треба вживати якнайбільше свіжого повітря та соняшного світла, як найчастіше провітрювати кімнати і оскільки можливо спати при відчинених вікнах. Нікому не давати і від нікого не брати вже вживаного рушника. Заки самому митися, треба добре вимити мидницю. Не приставати близько з людьми, що хорують на очі, не спати з ними на однім ліжку, не їсти з тої самої посуду, а на-тоїмсть порадиати їм, щоби пішли до лікаря. Опріч того не протирати очей брудними рушниками.

Бурі й повені в Баварії

Над південною Баварією лютувала нещодавно сильна буря, що наробила чимало школи. Великі зливи та хмароломи замінили верховинські ручаї в бістрі ріки, які залили околиці, понижили

доми й засипали нанесеним із верхів камінням. Вода змінила русло багатьох рік і відтяла багато місцевостей від світа. Шини залізничних торів зовсім позамулювала вода.

На першому образку бачимо дім у долині ріки Кесель у Баварії, засипаний аж по край даху камінням, нанесеним із верхів. На другому образку бачимо зівсім замулене русло ріки Кесель

Незвичайна катастрофа літака

В Шікагу склалася недавно незвичайна катастрофа літака. Приватний літак дістався в часі лету в полосу нагальної бурі з хмароломом. Пільот (керманч літака) не міг уже кермувати

апаратом. Літак упав на велитенський газовий збірник, пробив його покрівлю та впав у басейн із водою, глибокий на 12 метрів. Пільот і два подорожні згнули.

АНГЛ. ПАМ'ЯТНИК ІВАННІ Д'АРК

В 1931 р. буде 500-ліття смерті Іванни д'Арк. У зв'язку з цим в Англії зорганізовано комітет для будови її пам'ятника. Цей пам'ятник буде поставлений в Руані коштом виключно англ. жертв.

Е. Л.

3

ДО ХРИСТА

Осьтак думав Юстин і так робив. Ішов між учених тодішнього світа й голосив їм Христову правду. Знав він, що ці вчені були горді на своє знання. Що вони навіть не схочуть слухати його, коли він обезцінювавби їх високе, на їх думку, знання. Тому треба тут поборювати їх їх власною зброєю — філософією на філософію. Тільки тепер піде на них не їх поганська, а християнська філософія, пройнята Божим Духом, Правдою Правд!

І виступив до бою.

Бачили його скрізь на прилюдних спорах на майданах і по домівках, де сходилися філософи й загалом передові люде. Розправляв із ними, збивав їх твердження й скрізь бачили найученіші філософи, що мають до діла з визначним ученим, з філософом великим. Багатьох вдалося йому пересвідчити в Правді Божій і вони стали ревними його учениками. Правда, були й такі, що хоч бачили, що не перемогти їм християнського філософа, та не піддавалися йому. Це були головню ці, що взагалі ніщо вже не вірили, що вважали, що життя є на це, щоб як найбільше вживати приємностей і розкошів і ці, що їм гордість власна не дозволяла признати, що вони переможені. В душі нераз признавали, що його правда, та на зверхник не хотіли цього показати.

Юстин говорив про таких: «Я про-

повідую Боже слово, вияснюю Божі заповіти. Колиж погане не хочуть мене слухати, це вже не моя вина!»

Бувало й так, що Юстин проповідував філософам, вченим на прилюдному місці, вони слухали його, сперечалися з ним і, хоч чули його перевагу, чули, що його правда, не признавали себе переможеними. За теж раби, що з боку прислухувалися його вченим розправам і відповідям, ставали його ревними учениками. І багато зпоміж цих рабів охрестив Юстин.

Нераз казали Юстинові приятелі його:

— Юстине, замало цього, що ти проповідуєш в саях, чи на майданах — твоя наука повинна йти далше й повинна остати по тобі. Пиши!

Задумався Юстин:

— Справді розумна думка. Я тут проповідую найбільше соткам, а так піде мое слово широко, широко по всему світі. І мене не стане, а воно остане й буде далше робити свою роботу. І пильно взявся він до писання. Кожну вільну хвилину використовував на писання. Писав і проти жидів і проти поган і проти ересей. А ученики його зараз переписували його твори й у десятках, а то й сотках примірників ішли вони в світ, а там далше переписували їх.

І ширилося його трудом слово Боже по всій великій римській державі і в Європі і в Азії і в Африці, а з ним і росла слава Юстина філософа. І стали його закликати, просили: «Приїдь до нас, у нас добре поле під жниво Хри-

стовел!»

— Добре, чи не добре — всюди треба засівати зерно Христової науки. Хлібороб засіває зерно в землю, в надії, що дасть багате жниво, та не знає, чи бурі, гради, чи що інше не знищить його надії. Таксамо й я — сію зерно Божої правди в надії що буде з цього жниво для Господньої житниці, та не знаю, чи все зерно прийметься, чи й те, що прийметься не знищить ворожа сила. Не знаю, це знає один тільки Бог. Я сівач слова Божого й маю його сіяти...

І сіяв. Іздив від міста до міста, писав, розсилав свої писання, всюди ніс «веселу новину», ніс у новій філософській оправі між круги, що доси були сливе неприступні для Божого слова, бо Христову науку вважали наукою для рабів і понижених, а не для освічених людей. Тепер, коли побачили, що великий учений, що філософ зясовує її, а при цьому звалює вміло всі інші філософські науки, що противляться вірі в одного Бога, стали цікавитися його науками, а там і щирими ставали християнами.

Велике жниво збирав філософ Юстин.

Велике жниво, бо велика, висока душа була в нього. Любов до Христа зродила в ньому сили, що певні перемоги визивали весь світ до бою — та найперше, правда, духовий світ. Та надходив час, що ворожий спротив тілесних сил мав припинити його величний, вірлий лет.

Цеж минало вже сливе пів століття як цісар Траян видав свій, правно неможливий рескрипт, яким відібрав

ВІДСЛОНЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА СВ. ЕМЕРИКА

З приводу 900-ліття смерті покровителя Угорщини св. Емерика, угорського королевича й князя перемиського, відслонили в Будапешті в приязні папського легата Сінчера, угорського примааса Шередія та архієпископа Вестмінстера Бурна, статую святого, що її вирізбив славний мадярський різбар Штробль.

ХТО МОЖЕ ІХАТИ ДО КАНАДИ

Еміграційний синдикат подає до відома, що зпоміж пасажирів, що мають візвання до свояків у Канаді, можуть, по останнім запорядженням еміграційної влади виїжджати тільки жінки до чоловіків і малолітні діти до батьків і то тільки тоді коли зголошення зроблено в Канаді по день 14 березня 1930 р. Крім цього можуть виїздити до Канади ці, хто має дозвіл на виїзд себто т. зв. перміти.

СКАЖЕНІ ВЕРБЛЮДИ

В останніх днях була в Африці страшна спека. В деяких місцевостях не можна було температури змірити звичайними термометрами. Одночасно шаліли там гарячі вітри, що несли з собою ціли хмари їдовитих павуків і скорпіонів. Та язва павуків і спека довели до того, що багато верблюдів показалося і наробило багато шкоди.

Ювілей німецького Готчелянду

В Країні, що належала до Австрії, а тепер до Югославії живе вкупі до 20 тисяч Німців. Вони довкруги окружені Слов'янами — й є немов німецький острівець серед славянського моря. Головне місто зветься Готче, а країна

Готчелянд. Місто святкувало недавно 600-ліття свого існування. Влаштували цілий ряд торжеств. На образку бачимо весільний похід у народніх строях у часі торжеств.

—o—

ОСТОРОГА ПЕРЕД ВИЇЗДОМ ДО БЕЛЬГІЇ

З причини важкого господарського положення в Бельгії, остерігається перед виїздом до тої держави без контрактів виставлених роботодавцями, а передовсім без віз (дозволен на візд),

що дають право на побут у тім краю. Бельгійська поліція відставила недавно багато осіб до границі, що хотіли задержатися в Бельгії лиш на основі віз для переїзду.

християнам певну охорону закона й видав їх на самоволю урядників і товпи. Казав цей едикт: не треба вишукувати християн, та коли хто донесе на них, тоді їх карати. Це в основі таксамо глупе як і насильне запорядження видадо як найсумніші наслідки. Коли навіть цісарі покищо сами не давали ще знаку до гонення християн, то всеж спалахував то тут то там сліпий запал якогось заїлого урядовця або рознуздана скаженість юрби і скрізь текла християнська кров.

І Юстин сам мусив пережити ще як поганин і його серце зворушувалося на вид невинної жертви. А як мусив він терпіти тепер на вид страдань братів. Тут найдурніші досягають наклепи, щоб його одновірців передати на муки й на смерть. Не дозволяли на ніяке слідство, на ніяку оборону. Вистало, що хтось признався, що він християнин. Це обурювало Юстинову душу до глибини.

— І як можуть це робити люде, що хочуть, щоб їх уважали освіченими людьми, що розуміються на законах. Нещасна ти, велика римська державо, коли такі люде правлять тобою, кермують твоєю долею.

Держава, що переслідує своїх громадян, що одних уважає низчими, а других вищими, одних голубить, а других переслідує, ця держава не довго встоїть, ця держава мусить впасти. Ох, жаль мені тебе велика римська державо, жаль, бо люблю я тебе!

Любив Юстин свою рідну державу, гордий був на її силу й велич і тим

більш усе, що лихого, що беззаконного діялося в ній, боліло його.

— Не ми християне вороги римської держави, а ви, що нас несправедливо гоните, переслідуєте.

І знов нова думка будиться в ньому, думка, що наповнює його серце вірадою, надією.

— А може це не Рим тут виною, не цісар! Він може й не знає що діється поза Римом, а як і знає, то не противиться, бо не було кому йому доси з'ясувати, вяснити цього. Треба мені в Рим. Так, треба в Рим!

І ця думка відтепер не давала йому спокою — треба, треба в Рим, треба пізнати обставини, окруження цісаря й треба щось робити, треба рятувати не так християн від мук і смерті, як римську державу від упадку, від загибелі.

— Поїду, зроблю, що буде в моїй силі. Кажуть цісар Антонін Пій справедливий і розумний.

І поїхав.

Насамперед розвідувався між римськими християнами про відносини на цісарському дворі, про окруження цісаря.

— Цісар добрий і розумний — кажуть Юстинові християне — та він уже старий, вже понад сімдесятка літ йому. Тепер він під впливом Марка Аврелія, що прийняв його за сина й який має засісти по ньому на цісарському престолі.

— Хтож то цей Марк Аврелій? — питає Юстин.

— Він називався Анній Вер, та по усиновленні дістав назвище цісаря —

Аврелій. Він прихильник філософії стоїків і великий ворог християн. Як він вступить на цісарський престіл, то знов зачнуться гонення християн.

Зажурився Юстин:

— Так, значить нема як мені йти до цісаря, не допустять. Лихо. Та знаю, що зроблю. Напишу письмо до цісаря. Виясню все. Так буде може краще, ніж, колиб я пішов на послухання. З письма може й Марк Аврелій пересвідчиться, що правда по мойому боці.

І сів писати.

Узяв за писарську трость і немов якесь натхнення почув у собі. Так легко напливали думки, так до ладу укладалися добірні слова. Сила духа й благородна сміливість виливалася огнистими словами на пергамін. Писав він, що змушує його звернутися письмом до цісаря не тільки любов до Христа, не тільки співчуття для гонених, а й якесь прочуття й журба за долю, за існування дорогої йому римської держави. Держава лютує на християн, а вони саме, хоч їх віру переслідують, найвірніші й найвідданіші піддані її. І лихо буде з римською державою, горе їй, коли вона відкине від себе нові, відмолоджуючі життєві сили.

Написав письмо й передав довіреними людьми, щоб вручили цісареві.

Ждав наслідків свого письма. Дарма. Видно за великий уже вплив має на цісаря його прибраний син Марк Аврелій.

Ба ні, діждався, та діждався чогось зівсім противного, як бажав, як сподівався.

(Дальше буде).

—o—

Ростина, що ловить собі невільників

На образку бачимо рослину, що зветься „Аristoloxія бразилійська“. Має вона цвіт, що його чаша творить вузку шийку, яка веде до кулистої частини. Там є стовпець і пиляки. Ця шийка покрита гострою щітиною, зверненою на долину. Комаха, що її тіло вкрито пилком, входить у середину цею ший-

кою, та вийти відтам не може. Та аristoloxія не належить до рослин, що зїдають комах, (є й такі рослини) бо коли комаха затривожена увязненням достаточо запилить рослину й коли вона витворивши власний пилко вкриє ним комаху, тоді волоски в шийці вянуть і комаху може видістатися з цвіту.

На передодні англійсько-єгипетських переговорів

Англійський високий комісар в Єгипті відбув довшу конференцію з єгипетським прем'єром Сідкі-пашею, а відтак з провідником партії Вафд. Виходило, що англійський комісар хоче посередничити між урядом, а партією Вафд. В звязку з тими конференціями

сподіються в політичних кругах, що порозуміння наступить в найближчих днях, а вислідом посередництва англійського урядника має бути відновлення англійсько-єгипетських переговорів, які зірвано внаслідок ворожого становища партії Вафд.

Лет довкруги Європи

Дня 2. липня ц. р. виїхало з німецького аеродрому (летунська площа) під Берліном 60 літаків різних держав в воздушну подорож довкруги Європи. Ішло про те, щоб облетіти Європу здовж берегів морів та океанів, здовж більшовицької границі й вернути до Берліна, по можности найшвидше.

Минулого тижня той величезний лет закінчився. На берлінський аеродром почали зїздитися перші побідники воздушного змагу й сьогодні можна вже остаточно бачити, які були його вислди.

Першим прибув на аеродром, зробивши найшвидше величезну дорогу,

Німець Морцік. Два другі місця зайняли теж Німці, Посс і Нотц, а щойно четверте Англійка, пані Спунер. Чергові місця, від пятого до шіснайцятого поділили поміж себе Німці й Англійці, 16-е здобув Француз Фіна, а 17-е Поляк Пльончинські. На 27-ому і останньому місці є Еспанець Габсбург Бурбон.

Двох змагунів по дорозі зустріла катастрофа. Зі летунів мусіло пристати по дорозі з приводу дефекту моторів. Найкраще вийшли на цьому рейді Німці, які показали, що мимо всього мають найкращих летунів і найсильніші машини.

—о—

БУРЯ З ГРАДОМ У БУЧАЧЧИНІ

Внаслідок страшної зливи і граду, що впав на просторі громад Язловець, Броварі, Передмістя, Новосілка Язловецька, Заліщики малі, і Поморці, знищений на поли тютюну—21 гектарів на 50%, 58 гектарів пшениці на 30%, опріч того сильно знищений ячмінь і овес. Того самого дня злива з градом знищила 400 моргів у Ліщанцях і понищила садовину на 30%. Загальна шкода виносить окол 20 тис. зол.

БУРЯ УШКОДИЛА ЦЕРКВУ

Над селом Глубічок пов. Борщів перейшла оноді нагальна буря з дощем та градом, що трелала майже пів години. Буря зірвала верх церковної бані з хрестом і вирвала вікно в захристії. В наслідок сильної зливи до нутра церкви дісталася вода й понищила церковні ризи. Від бурі потерпіли також плянцї тютюну.

ВИОРАВ СКАРБ

В м. Магдалена в Мехіку уряд подарував одному бідному селянинові невеличкий кусник ґрунту. Коли селянин орав ту землю, натрафив на щось тверде. Приглянувся ближше і витягнув горнець, а в ньому старі еспанські золоті монети, вартости 50.000 доларів.

ПОВІНЬ В ТУРКЕСТАНІ

В місті Кіпчан ріка Сир Дарія перервала греблю і затопила 5 сіл. У кенгелінській окрузі вода знищила 300 господарств. В м. Чінба повінь знищила рілну комуну при чім згинув весь інвентар. Опріч того були людські жертви.

ПОСУХА В НОРВЕГІЇ

Внаслідок посухи, що треває в Норвегії вже кілька тижнів, повисихали деякі ріки і стави а риба в них вигинула.

ЛЯВА ЗАЛИЛА ПРОГУЛЬКОВЦІВ

Перед кількома днями в Японії вибралося з Токіо 6 прогульковців на вершок вулькану Асама. Нечайно вулькан вибух і всі вони згнули лячною смертю в пекучій ляві.

ПІДПАЛИ й ПОЖЕЖІ

В Стрільках пов. Бібрка згоріло з підпалу дві стирти пшениці на фільварку. В Воловім тогож повіту знищив вогонь дві двірські стирти пшениці і стирту конюшини. В Старім Гвіздціб. Коломиї підпалив теж хтось дві стирти пшениці і стирту вїса на фільварку Гороха. Польські часописи називають всі підпали на заході підпалами, а на східних „кресах“ звичайно саботажами.

ОДНОРІЧНА ВИСЬКОВА СЛУЖБА В ЕСПАНІЇ

Рада еспанських міністрів видала декрет, по якому служба в армії триватиме від тепер всього один рік.

Збіжеві ринки

В Польщі появилoся вже на ринку нове збіжжя в великій кількості і через те ціни дещо обнизилися. Лиш овес і ячмінь держитися сильно.

В Німеччині жито впало в ціні, бо вивіз значно зменшився.

На Угорщині ціни не змінилися.

В Швеції сильний попит на закордонне збіжжя.

Ціни на овес і пшеницю сильні.

В Норвегії видали новий цінник збіжжєвого монополю, який підвищує ціну ячменю.

В Данії ціни йдуть дещо в гору, бо ввіз жита Німеччини зменшився, а Данія від Німеччини під тим оглядом залежна.

ГОСПОДАРСЬКА КРИЗА В РОМУНІЇ

Ромунію криза зовсім охопила. А тому, що це рільнича держава, то найбільше на тім терпить село.

По обчисленням околo 40% збіжжя що було призначене на вивіз, не продано. І виглядів на лучше нема. Щоб як небудь зужиткувати сегорічний збір, збільшено годівлю худоби і безрог. Це спричинить зріст вивозу до Австрії і Чехословаччини і через те Рومунія стане сильною конкуренткою Польщі.

ГРИБИ ЗАРОДИЛИ

На Виленщині сильно зародили гриби. До врожаю причинилися дощі і тепла температура. Всі торги в малих і більших містах на Виленщині завалені грибами, що страшенно подешевіли.

2,200.000 ЗОЛ. ПОДАТКІВ

Польське місто Пйотрків залягає з 2.200.000 зол. податків, які місцевий податковий уряд відрочував платникам. Та цього року уряд сказав, що довше чекати не буде. На 1. вересня приїде до Пйотркова подвійне число ексекторів і всі залегли податки стягне в дорозі ексекції. Той 1 вересень, як пишуть польські часописи, буде судним днем для Пйотркова.

ЗБІЖЕВИЙ МОНОПОЛЬ

В ЕСТОНІЇ

В Естонії ухвалено законопроект, на основі якого держава зробила своїм монополем ввіз жита і житньої муки. Ввозити буде або держава, або приватні особи, що одержать спеціальний дозвіл від держави. Крім того уряд має право організувати привіз, купно і продаж пшениці а також всі виробы з неї. Той законопроект передбачає право держави на установлювання цін на красево жито.

БЕЗРОБІТТЯ В АНГЛІЇ

По англійським звідомленням число безробітних зросло до 2,011.477. У порівнянні з мин. тижнем число безробітних зросло на 38.737. У порівнянні з мин. роком число безробітних зросло на 857. 338.

Господарські зміни в Європі

В цілій Європі мають рільники великі труднощі зі збутом рільничих продуктів, бо всюди ціна на ті продукти низька. Тому то всі держави мають з того приводу поважні клопоти. Промислові краї хотілиб якнайбільше вивозити своїх фабрикатів до рільничих країв, але знов не хотілиб у тих краях нічого або як найменше купувати. Вони стараються всіма силами, щоби опанувати ринки рільничих країв і стати їх доставцями всіх промислових виробів, але одночасно слідять за тим, щоби зза кордону не ввіз до них хто збіжжя і не обнизив у них ціни. Одним словом хочуть і щоб промисл процвітав і помагати своєму рільництву.

Це значить, що вони хочуть бути богачами, а другі нехай бідують. Високо промислові краї як Англія, Німеччина і Франція бережуть своє рільництво і не хочуть, щоби такі рільничі держави як Рومунія, Угорщина, Польща, Югославія і Болгарія, ввозили до них свої рільничі продукти. Низькі ціни на рільничі продукти спричинили господарську кризу в рільничих державах. Опріч того важним чинником, що вплинув на

обниження збіжжєвих цін є Радянщина, яка забираючи від селянина хліб даром, може його дуже дешево продати зовсім таксамо, як продає злодій крадену річ за будьщо.

Рільничі держави продумують над тим, в який би то спосіб вийти із тої скрути. Дотепер були вже спроби в тім напрямку, а саме відбулися в Сінаї в Ромуній дві конференції. Перша між Ромунією, Югославією і Угорщиною і друга між Ромунією і Югославією. Передовсім на цій останній дійшло до важних рішень. Ромунія і Югославія ухвалили утворити спільний митний простір для охорони своїх господарських інтересів. Також Польща скликала на кінець серпня до Варшави рільничу конференцію, про яку пишемо на іншій місці і багато користей сподіється з тої конференції. Та чи оправдає вона надії, покаже майбутнє. В кождім разі Європа тепер явно ділиться на два табори, що з собою борються. Найблищі завдання урядів европ. держав знайти спільну мову і дійти вкнці до порозуміння, і може це порозуміння вийшлоби на добре рільництву.

Які роди овочевих дерев садити

Треба старатися, щоби обійстя, городи й загуменки насаджувати шепами, але найдобірніших родів зимових яблук і других добірних овочевих дерев. Тоді в одному селі чи околиці, буде можна ужити їх до, перерібки в кооперативних фабриках або вагоново відсилати до більших міст за границю. Найбільший покуп за границею мають всілякого роду аблока-р е н е т и, а особливо кулюна, з Боскоп, Баумана, Ляндстерська, Канадійська та другі, добрі теж червоні щетини та періни.

Щоби не заповнювати садів якиминебудь шепами, належить щепи замовляти лише через фахових городників і садівників. Вони підберуть відповідні роди. Літні овочі не виплачується плекати, хіба одну або дві щепи, одну вчасну а другу пізнішу, для власного вжитку. Близько великого міста літні овочі можуть дати теж дохід, однак май, в порівнянні до зимових. В околицях підгірських, блище більших міст чималий дохід дадуть сливи, головно угорки і ренгльоти.

Подибується тепер поодиноких господарів а подекуди й села, що громадно закладають сади. Однак похибок при тім є дуже багато. Не садять найліпших родів, а при тім часто віддалення між щепами замалі. З такої роботи не буде хісна. Сад то не ліс. Дерево овочеве мусить мати вільний простір, доволі сонця, а тоді і овоч буде гарний, дорідний, цінний. Треба садити ряд від ряду і на рядах що 10 метрів т. є в квадрат. Між рядами щеп можна через

10 літ управляти городину, це буде корисним навіть для самих овочевих дерев, бо городину будемо підгноювати. Між рядами можна засаджувати теж овочеві куці як порічки і веприну (агрест).

Дороги та пасовиска належить обсадити черешнями. Громада малаб з того гарний дохід. Такі самі користи можнаб мати із старих цвинтарів, які тепер обсажені каштанами, березами та ясенями, а навіть вербами. Коли на заході мають із овочевих дерев великі користи, то і для нас найвищий час переіменити наш край в один великий сад, усунути з наших городів верби, бо для них місце на неужитках-багнах, та ясені й осики, бо для них місце в лісі, а не на обійстю і в городі.

М. Б.

ВАЖНЕ ДЛЯ ІНВАЛІДІВ

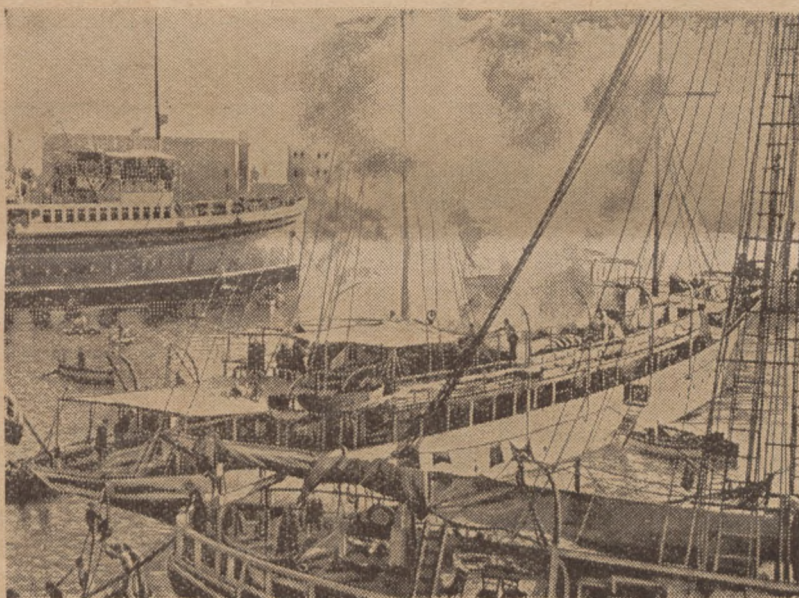
Міністерство праці й суспільної опіки видало розпорядок, яким підвищило платню цивільним інвалідам, що потерпіли на здоровлю внаслідок воєнних випадків, без причинового звязку з військовою службою. Підвишку признано усім інвалідам, що мешкають на території бувш. австр. монархії, а виносить вона, в випадку 100% неспосібности до праці, 25 зол. місячно. Всякі претенсії в справі цієї підвишки належить вносити до дотичних урядів до 10. вересня ц. р.

День Св. Стефана в Будапешті

На образку бачимо, частину процесії в день св. Стефана в Будапешті. Тут бачимо гурт Тирольців із великим розп'яттям.

Як горить корабель

На кораблі „Електра“, що належить до італійського винахідника Марконія, вибух недавно пожегар у пристані Чвіта Веккія. Пожегар знищив частину покладу. Пожегар загасили з трудом. Шкода чимала. На образку бачимо, як горить цей корабель.

Чудні арабські звичаї

Араб сміється на саму згадку, щоб він колибудь мав іти вулицею враз із своєю жінкою, або щоби він відступив своє місце якійнебудь жінці. Коли він подорожує то сам він їде верхом на ослі, а його жінка їде за ним з заду. Він не вживає ніколи крісел, столів, вилок і ложок, коли вони не є дерев'яні. Таксамо не представляють для нього жадної вартости ліжка і печі. Коли Араб входить до хати то скидає з ніг черевики, але ніколи не здимає накриття голови. На коня він сідає все з правого боку, а його жіюка доїть корову з лівого боку. Як пише до кого лист, то на верхній стороні листа ви-

писує безліч усяких похвал для того, до кого пише. Він дбає про те, щоб його голова завсіди була тепло обв'язана навіть в літі, зате зовсім не дбає про ноги і в зимі часто ходить босий. Він читає і пише від правої до лівої руки так як Жиди і Турки. На снідання і обід ві їсть мало, але за те вечірною порою, коли скінчить свою цілоденну працю, він засідає до горячої страви, яка звичайно аж пливає в оливів або розтопленім баранячім лою. Його сини їдять разом з ним, а жінка і дочки ждуть аж чоловіки наситяться і щойно тоді прихапцем вечеряють, відома річ „що край, то обичай“.

СТРАШНА ПОВІТРЯНА КАТАСТРОФА

Чеський літак, що віз 14 подорожних з Праги до Братіслави впав на кордоні Чехії і Моравії на землю. 4 особи згинуло на місці, а шість вмерло по дорозі до шпиталю. Опріч того є ще дві особи тяжко, а одна лекше ранена. Літак впав на дім і спричинив його пожежу.

ЗАВАЛЕННЯ МОСТУ В ЕСПАНІЇ

Агенція Гаваса доносить, що на Гвадальквірі біля Менгібару завалився міст саме тоді, коли по ньому переїжджали два тягарові самоходи з 6 биками призначеними для бою биків в Альмерії. Оба самоходи впали з 15 м. висоти в глибоку ріку. Три особи погбло на місці, а кілька ранених. Всі бики потопилися.

ЗАТРОЄННЯ ГРИБАМИ

На Поморі щоденно лучається кілька випадків затроєння грибами. В останніх днях вмерло внаслідок затроєння грибами 21 осіб.

СТОДОЛА ПРИДАВИЛА ТРЬОХ ЛЮДЕЙ

В Троянові, в пов. Гарволін наслідком бурі й сильного вихру завалилася стодола, в якій було 6 людей. Троє людей згинуло, а троє ранених.

ПОМЕРЛА ПОКУСАНА КОГУТОМ

Оноді померла в Перемиші Ткачиха, жінка магістрацького функціонера наслідком закаження крови. Перед кількома днями кормила вона дріб. Тоді кинувся на неї когут і подзьобав руки й ноги в кільканацяти місцях. По кількох годинах дістала Ткачиха сильну горячку, а покликаний лікар ствердив закаження крови від ран, завданих когутом. Недужа померла.

БІКА БЕЗРОБІТНИХ В НЬО ЙОРКУ

В Нью-Йорку щоденно проходять кріваві бійки перед мійським бюром праці, перед яким товпи безробітних дожидають від досвіту, що може хтось зголошиться і вони одержуть працю. Перед кількома днями, коли товпа безробітних доходила до 5000 голов, а зголошено всього 100 заробітних місць, прийшло за ці місця між безробітними до бійки і то такої, що поліції ледви вдалося привести порядок.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА

Біля Лізбони в Португалії поїзд вискочив із шин. Ранених около 80 осіб.

ЦІНИ МЕДУ У ЛЬВОВІ

Кооператива Рій у Львові, вул. Бляхарська ч. 20. платить за: 1 кг. гречаного меду 2.20 — 2.40 зол., за 1 кг. липового й акац. 3 зол., і за 1 кг. з гірського цв. 3.—3.50 зол.

Австр. команда рішила опустити Львів і боронитися аж в Західній Галичині. Кілька днів був Львів без війська, аж 3. вересня появилися під Львовом Москалі. Львівський магістрат вислав бурмістра й заступників витати їх, очевидно, щоб забезпечити собі спокій. І мав Львів спокій тільки Українців переслідувала московська влада. В цей самий день Українські Січові Стрільці зложили в Стрию військову присягу. Та не всі, австрійська команда веліла розпустити кільканадцять тисяч стрілецтва, а вибрати тільки дві тисячі головно інтелігентів. Яка була причина цього й доси напевно не знати. Говорили, що це на клевети наших противників. В части може воно й так, та безсумніву й тому, що Укр. Січ. Стрільці довгий час не хотіли складати присяги.

3. IX. 1916 **Бої УСС. на Лисоні під Бережанами.** Бої за гору Лисоню під Бережанами почалися вечером 2. вересня. Москалі проломили становища австрійського 35 п. кр. оборони та захопили ліс на Лисоні та два горби. На підмогу 35. п. вислала команда дві сотні 1 курія УСС., а то сотні Сушка й А. Мельника. Сотня Сушка встрягла зараз у боротьбу, а Мельникова остала в запасі. До ранку з Сушкової сотні не остало й половини. Сотник Сушко попався в полон. Ранком виступила до бою Мельникова сотня. Бої велися від ранку до вечера. Пішли в бій і сотні Кучабського та Будзиновського. Курінь Горука рушив на підмогу 1. куріневи. Бої були дуже завзяті. Впали зі старшини хор. Соколовський, Максимішин, поручник Романишин, підхорунжий Кліщ. Богато старшин було ранених. В полон попалися сотники Кучабський, Мельник і Сушко.

4. IX. **Дальші бої під Бережанами.** Рано УСС. під проводом чет. Добрянського й хорунж. Чичкевича відбили приступом наступ й зайняли ворожі становища над рікою Ценівкою. Другий курінь почав приступ від села Потутор. УСС. мали до 600 людей втрат. По барабанному огні на московські становища рушили вечером УСС. знов до наступу й добули перші становища Москалів.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЕНДАР

31. VIII.	схід сонця	4:37,	захід	6:11
1. IX.	"	4:40,	"	6:9
2. IX.	"	4:41,	"	6:7

3. IX.	"	4:33,	"	6:5
4. IX.	"	4:44,	"	6:3
5. IX.	"	4:46,	"	6:1
6. IX.	"	4:47,	"	5:59

Дня 30.VIII. перша чверть місяця.

БІРЖА

Долар ам. 8.89 зол.

ЗБІЖЖА (за 100 кг. льоко стація надан.). Пшениця дв. 28:50—29:25, пшениця с. 26:00—26:50, жито д. 17:50—18:00, жито сел. 16:50—17:00, ячмінь на мливу 18:—18:50, ячмінь пашний 0:00—0:00 овес гал. 16:00—16:50, кукуруза 28:00—29:00, бараболя промисл. 00:00—00, фасоль біла 00—00, фасоль колір. 00—00, фасоль краса 40—45, горох^{1/2} Вікторія 29:00—31:00, горох пільн. 21:00—22:00, бобик 22:50—23:50 вика чорна 00:00—00:00, вика сіра 00—00, гречка 27:50—28:50 любинь 00—00, хонюшина червона 195—215, лен 58:50—59:50, сіно прас .8:00 9:00, солома прас. 4:50—5.

На збіжжівім ринку ціни жита дещо поправилися. загальне положення без змін. В мин. тижні оборотів було небагато.

Найліпша мука йшла в ціні 70—80 зол. за 100 кг. житна мука 34—36 зол. Міродайні круги твердять що більших змін в цінах не можна сподіватися.

НАБІЛ. Маслоюз платив 26. VIII. за масло експортне солене пріма 4:30, за масло несолене бльокове 4:20 за кільог. за літру молока 0:25, за літру сметани 1:30, за копу яєць 6:00 зол.

На ринку набілу положення слабе. Надвишку масла стараються експотери продати за всяку ціну при чому мусять іти на деякі уступки. Найліпше виглядає вивіз до Бельгії і Швейцарії.

Ціни яєць не змінені. Вивозять головно до Німеччини, Англії і Австрії. На загал настрої на ринку яєць дещо поправився, бо продаж трохи зменшується.

КОНОПЛІ: (Ціна установа львівською Торг.-промисл. Палатою дня 30.VI за за 100 кг. льоко вагон Львів). Прядиво: I сорт чесане 23—25 зол., II с. 17-20, сире I с. 16—18, II с. 13—15. конопляне клочча: I с. 14—16, II с. 8—13.

ХУДОБА: За 1 кг. живої ваги вола плачено 1:00—1:20 зол.; бугая 1:15—1:25, корови 0:90—1:25, теляти 0.75—1:30

СВИНІ: Експортна різня Рукера на Знесінню коло Львова платить за товсті (солонинові) свині 1:60—1:80 зол. за кг. жив. ваги. За свині на бекон (мясні на забій і вивіз за кордон 70 до 100 кг ваги) по 1:65—1:75 зол.

ШКІРИ: За велику кінську шкіру платиться 25.50 зол, за малу 12:90 зол. за кг. худобячої шкіри легкої і тяжкої 1:95, зол теляча шкіра в різні 4—зол на селі 3 зол.

На ринку сирих шкір положення поправилося. Взагалі на ринку помічується по трохи попит на сирі шкіри. Сподіваються, що сезон буде добрий. бо запас шкір не великий. Трансакції всі готівкові.

З початком вересня сподіються підвишки цін. бо 3 вересня відбудеться в Катовицях на Шлеську аукційна продаж шкір.

Замовляйте отсі КНИЖКИ

Бібліотеки Укр. Христ. Організації Львів, Кльоновича 8/II.

Ч. 1.	Основи соціології	3—
Ч. 3.	Спіритизм	2—
Ч. 4.	Життя св. Кирила і Методія	0:80
Ч. 5.	Секти і сектанти	0:60
Ч. 6.	Петро, перший уніятський митрополит України-Руси	1:50
Ч. 7.	Греко-кат. Церква	0:95
Ч. 8.	Др. О. Назарук: Преса	3—
Ч. 9.	Борці за Церкву (Св. Павло)	2:00
Ч. 11.	Др. О. Назарук: Вчасна весна в північній Альберті	0:50
Ч. 12.	о. Т. Галущинський: Найвищий Пастирський Уряд в Хр. Церкві	0:60
Ч. 13.	Зброя до оборони і наступу (Начерк реферату про пресу)...	[добр. даток]
Ч. 14.	о. Т. Галущинський. Царство сатани наступас на нас	0:80

Ширіть „Правду“

КОСИ стрийські з гарантією, **ТОМАСИНУ** бельгійську і німецьку, **ВУГОЛЬ,** всіх господарські машини

замовляйте в СПІЛЦІ УКРАЇНСЬКИХ АГРОНОМІВ

Львів, Собеського 28.

Цінники і оферти даром.

8-15